

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ»
(<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1441>)

Викладач (і)	к.е.н., доц. Бочарова Наталія Олександрівна http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/bocharova-nataliya-oleksandrivna/
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Економіка праці та соціально-трудова відносина» спрямована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо економіки праці, необхідних для прийняття ефективних стратегічних управлінських рішень на підставі сформованої релевантної статистичної інформації. Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: сутність людських ресурсів та етапність процесу відтворення персоналу; побудова та регулювання соціально-трудова відносин, сучасний стан ринку праці в призмі аспектів зайнятості та безробіття; стимулювання до праці – сучасна система мотивації персоналу та функціональне забезпечення оплати праці, аспекти її модифікації в сенсі пристосування до умов ринкової економіки; стимулювання оптимального використання ресурсів до праці й підвищення продуктивності, ефективності та планування праці, а також налагодження механізмів забезпечення ефективної політики доходів та зайнятості населення й прогресивного розвитку соціально-трудова відносин на всіх рівнях.

Метою вивчення дисципліни є формування систематизованого комплексу знань та практичних навичок у підготовці та наданні теоретичних і практичних рекомендацій з питань регулювання соціально-трудова відносин, оплати праці, стимулювання оптимального використання ресурсів і підвищення продуктивності, ефективності та планування праці, а також щодо механізмів забезпечення ефективної зайнятості населення та прогресивного розвитку соціально-трудова відносин на всіх рівнях, як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у системі управління підприємством на підставі передового зарубіжного досвіду.

Завдання дисципліни полягає у засвоєнні сутності та особливостей теоретичних і практичних засад методології і методики відтворення персоналу підприємства; вивченні інструментарію стратегічного управління соціально-трудова відносинами в контексті набуття практичних навичок використання економічного інструментарію для проведення планових економічних розрахунків з

питань формування штату; організації, використання та стимулювання праці при вирішенні управлінських завдань з питань поділу та кооперації, нормування, мотивації та оплати праці щодо забезпечення її високої ефективності в сенсі реалізації бізнес-стратегії підприємства в умовах динамічного ринкового середовища; а також набуття вмінь корегування й ефективного використання власного людського потенціалу та навичок забезпечення власної конкурентоспроможності на ринку праці.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
073 «Менеджмент»	<p>ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p>	<p>ФК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>ФК04. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>ФК07. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>ФК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>ФК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>ФК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ФК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p> <p>ФК16. Здатність застосовувати одержані знання з різних предметних сфер управління витратами для формулювання нових теоретичних трактувань і положень, практичних адресних рекомендацій і пропозицій.</p> <p>ФК20. Здатність до аналізування та оцінювання соціально-економічних процесів, розгляду суспільних явищ в конкретних історичних умовах.</p>	<p>РН03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>РН06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>РН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.</p> <p>РН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p>

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни “Економіка праці” .
2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства.
3. Соціально – трудові відносини як система.
4. Соціальна політика і соціальне партнерство.
5. Ринок праці та його регулювання.
6. Соціально-трудова відносина зайнятості та безробіття.
7. Організація і нормування праці.
8. Продуктивність та ефективність праці.
9. Мотиваційний моніторинг і політика доходів суспільства.
10. Оплата праці.
11. Планування праці.
12. Аналіз, звітність і аудит у сфері праці.
13. Моніторинг у сфері праці.
14. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально – трудових відносин.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Етапи розвитку «Економіки праці як науки». Форми та понятійний апарат праці.
2. Порівняльна оцінка трудових ресурсів та економічно-активного населення.
3. Складові та понятійний апарат трудового потенціалу.
4. Класифікація та суб'єкти соціально-трудова відносин.
5. Соціальне партнерство як система.
6. Суб'єкти та органи соціального партнерства; їх взаємодія.
7. Відтворення ресурсів для праці. Фаза формування.
8. Відтворення ресурсів для праці. Аналіз показників руху персоналу.
9. Відтворення ресурсів для праці. Оцінка кон'юнктури поточного ринку праці
10. Відтворення ресурсів для праці. Оцінка стану зайнятості .
11. Відтворення ресурсів для праці. Оцінка стану безробіття.
12. Оцінка стану умов і рівня виконання норм праці.
13. Складання фотографії робочого часу виконавців.
14. Відтворення ресурсів для праці. Фаза використання.
15. Оцінка рівня використання робочої сили.
16. Мотиваційний моніторинг в сенсі реалізації сучасних змістовних мотиваційних теорій.
17. Мотиваційний моніторинг в сенсі реалізації сучасних процесійних мотиваційних теорій.
18. Сучасні підходи до оцінки рівня життя населення.
19. Оцінка показників політики доходів та якості життя суспільства.
20. Оцінка сучасного стану організації оплати праці підприємств.
21. Функціональний моніторинг оплати праці.
22. Обґрунтування та аналіз планових величин показників чисельного складу персоналу.
23. Встановлення планових показників продуктивності праці..

24. Планування фонду основної оплати праці.

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Богиня Д.Г. Мотивація праці в ринковій економіці: проблеми теорії і практики. / Д.Г. Богиня, В.О. Мандибура, О.Д. Матієшина – К.: Інститут економіки НАН України, 2007. – 183 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/42414>
2. Богиня Д.П. Основи економіки праці: Навчальний посібник. – 2-ге видання, стер. / Д.П. Богиня, О.А. Грішнова – К.: Знання – Прес, 2001. – 313 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=REF&P21DBN=REF&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%93%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E\\$](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=REF&P21DBN=REF&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%93%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E$)
3. Буряк П.Ю. Економіка праці й соціально-економічні відносини: навчальний посібник/ П.Ю. Буряк, Б.А. Карпінський, М.І. Григор'єва– К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=aJc8hRMAAAAJ&hl=ru>
4. Єсінова Н.І. Економіка праці й соціально-трудова відносини: навчальний посібник/ Н.І.Єсінова. – К.: Кондор, 2003. – 464 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/309931/>
5. Завіновська Г.Т. Економіка праці. Навчальний посібник. / Г.Т.Завіновська. – К.: КНЕУ, 2000.–200 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uchebnik-online.net/book/598-ekonomika-praci-navchalnij-posibnik-zavinovska-g-t/2-anotaciya.html>

Гарант освітньої програми

(підпис)

Бочарова Н.О.